

Asia: VN/7677/2019

Eurooppalaisen Galileo-satelliittipaikannusjärjestelmän julkisesti säänneltyyn palveluun (PRS) liittyvän kansallisen lainsäädännön uudistaminen sekä tietoyhteiskuntamaksun korottaminen

Klikkaa ja lisää väliotsikko

1. Julkisesti säänneltyä satelliittipalvelun sääntelyä koskevat yleiset huomiot

Finanssiala ry (FA) pitää hallituksen esitystä (HE) tarpeellisena ja kannattaa sen keskeisiä ehdotuksia. Tarkka aikatietao on välttämätön finanssilaitosten tietojärjestelmien toimintavarmuudelle ja palveluiden saatavuudelle. Luotettavan paikkatiedon merkitys kasvaa jatkuvasti ja nykyiselläänkin jo kattaa laajan kirjon käyttötarkoituksia finanssituotteiden ja -palveluiden kehittämisestä ja tarjonnasta aina niihin liittyvien väärinkäytösriskien hallintaan.

HE:n mukaan EU:n 27 jäsenvaltiosta 18 jäsenvaltiota on perustanut kansallisen PRS-viranomaisen, mikä tarkoittaa, että suurin osa jäsenvaltiosta olisi sitoutunut PRS-palvelun kansalliseen käyttöönottoon. FA kiinnittää huomiota siihen, että finanssipalveluiden tarjonta on luonteeltaan ylikansallista ja pitkälti nojaa Suomen rajojen ulkopuolella oleviin tietoihin, tietojärjestelmiin ja rahoitusmarkkinainfrastruktuureihin. Palvelukohtaiset arvoketjut sekä niiden avulla toteutettavat transaktiot ovat monimutkaisia ja saattavat ulottua useisiin eri maihin EU:n alueella tai sen ulkopuolella.

HE:ssä riskejä on arvioitu lähinnä Galileo-satelliittipaikannusjärjestelmän kansallisen käyttöönoton näkökulmasta. FA pitää kuitenkin tarpeellisena, että riskien arviointi ulotettaisiin myös tilanteisiin, joissa kaikki yhteiskunnalle kriittisen palvelun tarjoamisen kannalta välttämättömät osapuolet ja infrastruktuurit eivät sijaitse siihen liittyneissä jäsenvaltioissa.

HE:ssä ehdotetaan, että sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 3 §:n 4 c kohtaan lisättäisiin julkisesti säännellyn satelliittipalvelun käyttäjän määritelmä. Määritelmän mukaan käyttäjällä tarkoitettaisiin ”Liikenne- ja viestintäviraston julkisesti säänneltyä satelliittipalvelua käyttämään valtuuttamaa Suomen valtion tai kunnan viranomaista, laitosta, liikelaitosta tai muuta julkisyhteisöä taikka suomalaista oikeushenkilöä.” FA kiinnittää huomiota siihen, etteivät kaikki Suomessa toimivista ja huoltovarmuuden kannalta kriittisistä finanssilaitoksista ole itsenäisiä suomalaisia oikeushenkilöitä, ja ehdottaa määritelmän laajentamista niin, että Liikenne- ja viestintävirasto voisi valtuuttaa käyttäjäksi myös ulkomaisen elinkeinonharjoittajan sivuliikkeen.

HE:ssä lähdetään siitä, että PRS-palvelun tekninen infrastruktuuri eli palvelimet ja tietoliikenneyhteydet sijoitettaisiin Suomen alueelle, jotta vastuuviranomaisilla on mahdollisuus varmistua siitä, että palveluun kohdistuvat riskit ovat hallittavissa kansallisen keinovalikoiman kautta ja infrastruktuuriin ja sen sisältämiin tietoihin sovelletaan vain Suomen lakia. Ukrainan sodan kokemuksiin viitaten FA pitäisi perusteltuna selvittää ja varata mahdollisuus siirtää tekninen infrastruktuuri myös toiseen EU:n jäsenvaltioon, mikäli se arvioidaan välttämättömäksi PRS-palvelun jatkuvan ja häiriöttömän toiminnan kannalta.

2. Huomiot Suomen Erillisverkot Oy:tä koskevasta sääntelystä (erityisesti 271 b ja c §:t)

HE:ssä ehdotettu 271 b §:n uusi 3 momentti mahdollistaisi turvallisuusselvityksissä (726/2014) säädetyn henkilöturvallisuusselvityksen tekemisen sellaisesta julkisesti säännellyn satelliittipalvelun tarjoajan palveluksessa olevasta henkilöstä, joka suorittaa julkisesti säänneltyyn satelliittipalveluun liittyviä tehtäviä.

FA pitää ehdotusta perusteltuna. FA kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että laki mahdollistaa henkilöturvallisuusselvitysten tekemisen työsuhteen aikana vain erittäin rajoitetusti, mikä vähentää niiden arvoa erityisesti pitkään jatkuneiden työsuhteiden osalta. FA pitääkin tarpeellisena, että turvallisuusselvityslakia muutettaisiin niin, että henkilöturvallisuusselvityksen tekeminen työsuhteen aikana helpottuisi.

FA:lla ei ole muuta lausuttavaa lausuntopyynnön kohtaan 2.

3. Julkisesti säännellyn satelliittipalvelun käyttöön oikeuttavan valtuutuksen hakemisprosessia koskevat huomiot (271 d §)

FA:lla ei ole lausuttavaa lausuntopyynnön kohtaan 3.

4. Huomiot julkisesti säännellyn satelliittipalvelun rahoitusmallista

FA:lla ei ole lausuttavaa lausuntopyynnön kohtaan 4.

5. Tietoyhteiskuntamaksua koskevat huomiot

Tietoyhteiskuntamaksun korotuksen tavoitteena on kattaa Liikenne- ja viestintäviraston osuus sijaintitietopalvelusta aiheutuvista vuosittaisista toiminta- ja ylläpitokustannuksista. FA pitää toimivaa ja ajantasaista sijaintitietopalvelua erittäin tarpeellisena keinona vähentää esim. kaivuutöistä aiheutuvia sähkö- ja tietoliikennekaapelivaurioita ja niistä johtuvia palvelujen keskeytyksiä.

HE:n mukaan kaikkien käytössä olevaan sijaintitietopalveluun tultaisiin kokoamaan tieto viestintä-, sähkö-, kaukolämpö-, kaukojäähdytys-, kaasun-, vesihuolto- ja liikenneverkkojen fyysisten infrastruktuurien sijainneista joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta. FA kiinnittää huomiota siihen, että väärissä käsissä tällainen tieto mahdollistaa ja helpottaa mainittuihin infrastruktuureihin kohdistuvia hyökkäyksiä, ja pitää perusteltuna sen selvittämistä, pitäisikö avoimen palvelun sijaan pääsy sijaintitietoon myöntää tarveperustaisesti.

FA:lla ei ole muuta lausuttavaa lausuntopyynnön kohtaan 5.

FINANSSIALA RY

Taina Ahvenjärvi

Linna Mika
Finanssiala ry